

6 Серпня, 2026

AgroDay - без цензури про головне

Інформація, що має
значення

Цей парламент вже не впізнати. Що сталося з Верховною Радою за сім років без виборів – Підозра

🕒 СЕР 6, 2026

За рекордні сім років 71 народний депутат втратив повноваження, 47 округів залишилися без свого представника

Парламент заходить на свій рекордний восьмий рік роботи. За цей час народні депутати 2019 року скликання складали мандати, переходили на роботу до уряду, тікали з України, втрачали громадянство, гинули під час війни, ставали фігурантами кримінальних проваджень за державну зраду чи корупцію, а дехто добровільно став на захист України, вступивши до лав ЗСУ.

Війна також підняла на поверхню одну з найбільших вад змішаної системи – наслідки мажоритарки. Оскільки у 2019 році вибори

відбулися за старими правилами – до [набрання чинності](#) новим Виборчим кодексом, частина парламенту обиралася в округах. Тепер, коли через воєнний стан проведення довиборів неможливе, вакантними лишаються 47 округів, а низка регіонів фактично втратила представництво у парламенті.

Більше того, через тимчасову окупацію ворогом частини областей зросла кількість недіючих округів. Як наслідок, у Раді часом бракує голосів за критично важливі, наприклад, євроінтеграційні, рішення. Заступник голови фракції «Слуга народу» [Андрій Мотовиловець](#) пояснив це страхом, втомою і розгубленістю парламентарів від дій... антикорупційних органів.

Позачергові вибори до Верховної Ради України 9-го скликання відбулися 21 липня 2019 року. Вони пройшли за змішаною системою. Перемогу здобула абсолютно нова партія «Слуга народу», яка отримала 254 мандати та сформувала першу в історії України однопартійну монобільшість

Після парламентських виборів 2019 року «Слуга народу» пишалася сформованою монобільшістю. Проте з 2023 року вона існує лише на папері: фракція практично втратила спроможність самостійно забезпечувати мінімальні 226 голосів за закони. Нині в її лавах формально значаться якраз мінімально необхідні 226 депутатів. Однак ця цифра хитка і тримається в тому числі завдяки втікачам за кордон і фігурантам кримінальних проваджень, які давно не відвідують Раду.

Громадська ініціатива «Голка» проаналізувала всі голосування парламенту до сьомої річниці його роботи й дослідила, як за ці роки змінилися дисципліна фракцій, як поводити себе депутати під час політично чутливих голосувань, таких як скасування незалежності НАБУ і САП та формування нового складу уряду без міністра оборони [Михайла Федорова](#).

Інформаційний партнер проєкту – [«Главком»](#)

Призначення в уряд, втечі та смерть

За останні сім років 71 народний депутат втратив повноваження. Найчастіше політики складали мандати з власної волі. 3-поміж

таких – одіозний [Ілля Кива](#), який після початку великої війни втік до Росії, звідки надіслав заяву про відмову від депутатського крісла. Згодом його в Росії [ліквідували](#). Водночас заборона проросійських партій не означала автоматичної втрати мандатів для їхніх представників. Як наслідок, колишні члени ОПЗЖ та інших заборонених сил досі залишаються у парламенті під іншими політичними вивісками.

Частину проросійських парламентарів вдалося вивести зі складу Верховної Ради лише після втрати українського громадянства. Одним з таких став [Віктор Медведчук](#). Спецслужбам [вдалося](#) затримати кума Путіна і обміняти його на українських військовополонених.

Але українські політики теж ставали жертвами ворожих спецслужб. Найрезонанснішим було вбивство у Львові [Андрія Парубія](#) – одного з ключових лідерів Революції Гідності, експікера, якому посмертно присвоєно звання Героя України.

Колишній народний депутат ЄС [Михайло Забродський](#) склав повноваження, аби повністю себе присвятити Збройним силам України.

Що стосується кадрового дефіциту фракції «Слуга народу», то тут чимало депутатів звільнилися у «природній» спосіб через призначення на державні посади. Найчастіше представники монобільшості переходили до Кабінету міністрів. За роки повномасштабної війни Володимир Зеленський так і не погодився створити коаліційний уряд і далі поповнює Кабмін, як правило, списочниками з провладної фракції.

Так, у липні під час чергового урядового перезавантаження Верховну Раду залишили [Віталій Безгін](#) та [Денис Маслов](#). Міністри змінюються доволі часто. Якщо дивитися на зміни урядів, то лише Михайло Федоров, який потрапив у парламент за списком «Слуги народу», безперервно працював в Кабміні з 2019 року і аж до [скандальної відставки](#) в липні 2026.

Кількість народних депутатів зараз найменша за всю історію України – 390 з 450. Тому посади дістаються, як правило, списочникам, щоб склад парламенту хоч якось поповнювався, бо

так у парламент потрапляє наступний за списком партії політик. У випадку з мажоритарниками – таке оновлення під час війни заблоковане. Тому тепер мандати отримують навіть ті, хто до Верховної Ради не потрапив би за інших історичних обставин.

Рекордно недоукомплектована Рада. Як можна було цього уникнути?

Коли президентом України був [Петро Порошенко](#), а у Верховній Раді після Революції Гідності працювала коаліційна більшість, громадський сектор [вимагав](#) провести виборчу реформу і обирати парламент за відкритими списками. Тоді б не було мажоритарних округів. А у парламент потрапляли б від партійного списку ті політики, які мали б в народі найбільшу підтримку, а не ті, хто купив собі перші місця у списку.

Акція на підтримку виборчої реформи, 2018 рік

кадр з сюжету ТСН

Але в Україні кожна партія влади намагається змінити виборчі правила під себе. Тому навіть ризик того, що під час війни Верховна Рада може залишитися недоукомплектованою, не змусив політиків відмовитися від власних політичних інтересів.

Коли президентом став Володимир Зеленський, він не став чекати

чергових парламентських виборів і розпустив Верховну Раду. Відтак діяли старі правила гри з мажоритарною системою. І «Європейська солідарність», яка на той момент вже втратила владу, від цього точно не виграла, бо змогла взяти «аж два» мандати на Львівщині. Вони дісталися [Миколі Княжицькому](#) і [Михайлу Бондару](#).

Через анексію Криму та тимчасову окупацію Донеччини і Луганщини вибори у 2019 році проводили не у 225 мажоритарних округах, а лише у 199 округах. Якби парламент перед повномасштабним вторгнення обрали б за відкритими списками, – то такого серйозного виклику із недоукомплектуванням Верховної Ради не було б. Зараз в Раді перебуває 178 мажоритарників і це є вкрай чутливою проблемою.

Для розуміння, за час повномасштабної війни ще 27 округів стали повністю або частково окупованими, або ж тепер це прифронтові території – Маріуполь, Бахмут, Сєверодонецьк, Бердянськ, Нова Каховка. Тобто депутати цих округів формально представляють громади, які фізично живуть під окупацією.

Як свідчать результати соціологічного опитування, які оприлюднив Міжнародний республіканський інститут, необхідність перезавантаження парламенту розколола українців. 49%

однозначно підтримують або скоріше підтримують цю ідею, а 47% скоріше не підтримують або однозначно не підтримують.

CISR | IRI UKRAINE

Чи підтримуєте Ви ідею проведення виборів до Верховної Ради України під час війни?

Опитування проводила соціологічна група «Рейтинг» на замовлення Міжнародного республіканського інституту у різні місяці 2024-2026 років

Окрім вакантних округів, депутати яких померли, пішли на інші посади, або просто склали мандат, є й округи, обранці від яких банально втекли з країни, але залишаються з мандатом. Найбільш зухвалою була втеча мажоритарника з Одещини [Артема Дмитрука](#). Проросійський політик, який блокував заборону діяльності Московського патріархату, навіть включався на засідання правоохоронного (!) комітету і голосував, перебуваючи за межами держави. Лише після скандалу його виключили зі складу цього комітету, але мандат він зберіг.

Важливо наголосити, що серед втікачів є й нардеп від «Слуги народу» – [мажоритарник](#) із Харківщини [Олександр Куницький](#). Попри очевидні репутаційні ризики, його [не виключають](#), адже суто формально монобільшість має зберігати вигляд існуючої. Наразі фракція влади [налічує](#) критичний мінімум у 226 депутатів – і це при тому, що у 2019 році вона починала із 254 членів.

Після виборів 2019 року президент Зеленський підписав Виборчий

кодекс і за ним навіть встигли провести місцеві вибори. Однак повоєнні вибори, ймовірно, [будуть](#) проходити за новими правилами. Для їхньої розробки на початку цього року парламент залучив громадський сектор.

Швидше за все, коли повоєнні вибори відбудуться, то це будуть пропорційні закриті партійні списки. Але з'явилися і нові виклики: обговорюється [заборона чи регулювання Telegram](#), організація виборів за кордоном для значної кількості виборців, тощо.

Від турборежиму до втоми

Не так важливо, з якою кількістю народних депутатів у фракції починає скликання, як те, скільки народних депутатів залишиться в ній перед наступними виборами. Епоха [«скаженого принтера»](#), коли парламент швидко і злагоджено ухвалював закони, у Верховній Раді завершилася, щойно настала пандемія. І це чітко простежується, під час аналізу медіанної кількості голосів, яка не враховує аномально високі або низькі значення.

ТРИ ЕПОХИ МОНОБІЛЬШОСТІ: як змінювалася поведінка «Слуги народу»

Медіана створена на основі поіменних голосувань від початку роботи Верховної Ради IX скликання до 16 липня 2026 року. Поодинокі аномальні значення (аутляери) не враховано.

Це жодним чином не свідчить про розвал монобільшості саме на цьому етапі. Просто в цей період типовими стали голосування за опозиційні поправки, які «слуги» масово ігнорували (не тиснуть нічого або голосують «проти»). Половина всіх голосувань 2021 року збирала від «Слуг народу» менше десятка голосів «за». Саме ці роки й породили міф про «монобільшість, яка нічого не підтримує»:

середні показники фракції тонули в поправковому спамі.

У 2021 році ще можна було зробити «ренесанс» монобільшості і зібрати її під конкретні питання. Для того, щоб мобілізувати голоси був спеціальний «шифр Разумкова» – на той час був спікером був [Дмитро Разумков](#). З трибуни він казав: «прошу визначитися та голосувати» і «прошу підтримати та голосувати». У першому випадку – це був сигнал, щоб натискати жовту або червону кнопку, а в другому – зелену.

Але перед повномасштабним вторгненням «Слуги народу» пережили перше серйозне політичне потрясіння – з посади голови Верховної Ради [зняли](#) Разумкова, який був однією з ключових осіб – очолював список партії на виборах. І політик одразу сформував свою групу і добрав в неї людей з фракції «Слуга народу».

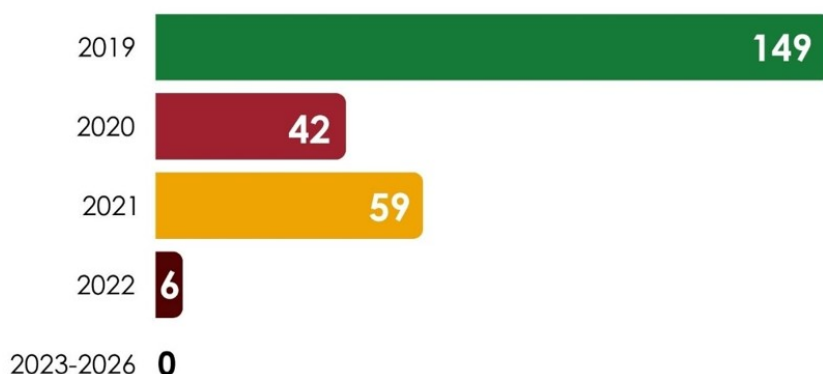
Після повномасштабного вторгнення лише у 2022 році був момент найвищої консолідації голосів у парламенті. Тогочасна голова партії «Слуга народу» [Олена Шуляк повідомила](#), що з «групи Разумкова» політики почали повертатися у фракцію і додала «але все одно холод у відносинах залишається».

Після кількох років повномасштабної війни парламент перейшов у епоху повільної втоми. Заступник голови фракції «Слуга народу» [Андрій Мотовиловець](#) навесні сказав, що «парламент зламаний» і втомлений. За узгоджені з ЄС закони, з його слів, можуть не голосувати через справи, які проти народних депутатів ведуть антикорупційні органи.

З початку 2023 року монобільшість за жодну законодавчу ініціативу, яка стала у подальшому законом, ніколи не давала більше 226 голосів. Під час підрахунку враховувалися ухвалені закони у першому читанні (за основу і в цілому) та другому читаннях.

ГОЛКА

КІЛЬКІСТЬ ПІДПИСАНИХ ЗАКОНІВ,
ДЕ ФРАКЦІЯ «СЛУГА НАРОДУ» ДАЛА 226+ ГОЛОСІВ

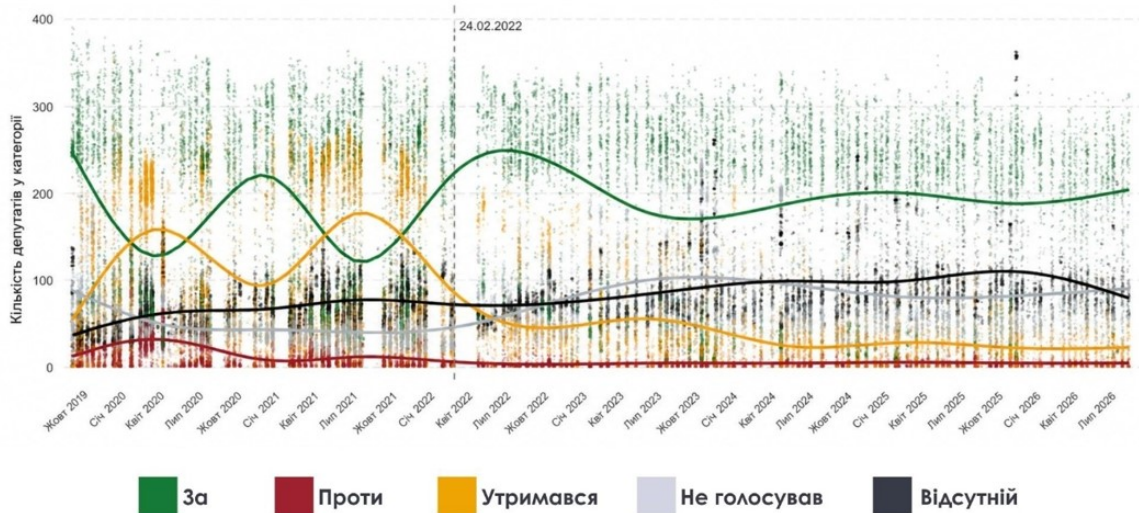
Графіка створена на основі аналізу відкритих даних з сайту Верховної Ради України. Врахувалися закони, зі статусом "закон підписаний", які голосували за основу і в цілому, а також у другому читанні.

Тут ще варто зазначити, що і сама фракція «Слуг народу» втратила чимало представників. Дехто ставав позафракційним, бо отримав посаду, яка зобов'язує вийти з фракції (Дмитро Разумков, [Олександр Корнієнко](#)), а декого просто виганяли, як [Олександра Дубінського](#). Хтось тікав до депутатських груп «За майбутнє» або «Відродження України».

Суб'єктність у парламенті. Хто не мовчить під час важливих голосувань?

Депутати майже не голосують червоною кнопкою після 2022 року. Навіть опозиція. Це чітко видно на цьому графіку, де червона лінія – це голосування народних депутатів «проти». Ця лінія майже зведена до нуля.

Під час розгляду питання [ліквідації незалежності НАБУ і САП](#), червоною кнопкою голосували лише кілька представників «Європейської солідарності», але що важливо, що голоси проти були і серед «слуг». Червоною кнопкою голосували [Ганна Бондар](#), [Дмитро Гурін](#), [Роман Грищук](#). Це мажоритарники з фракції влади.

У тих, кого обрали за мажоритарною системою може бути більше суб'єктності, бо списочників партія може позбутися, а проводити вибори у війну на мажоритарних округах, як вже зазначалося, неможливо і за таких умов кожен народний депутат є дуже вагомий для парламенту. Але опір мажоритарників не є масовим і тому це ще один аргумент, чому зрештою країна мала б прийти до системи відкритих партійних списків і ніколи більше не ставити під удар конституційний склад ради у 450 мандатів.

Коли мова йде про голосування за ліквідацію незалежності антикорупційних органів не можна забувати і прізвища тих політиків, які блокували трибуну і фізично не могли натиснути кнопку проти.

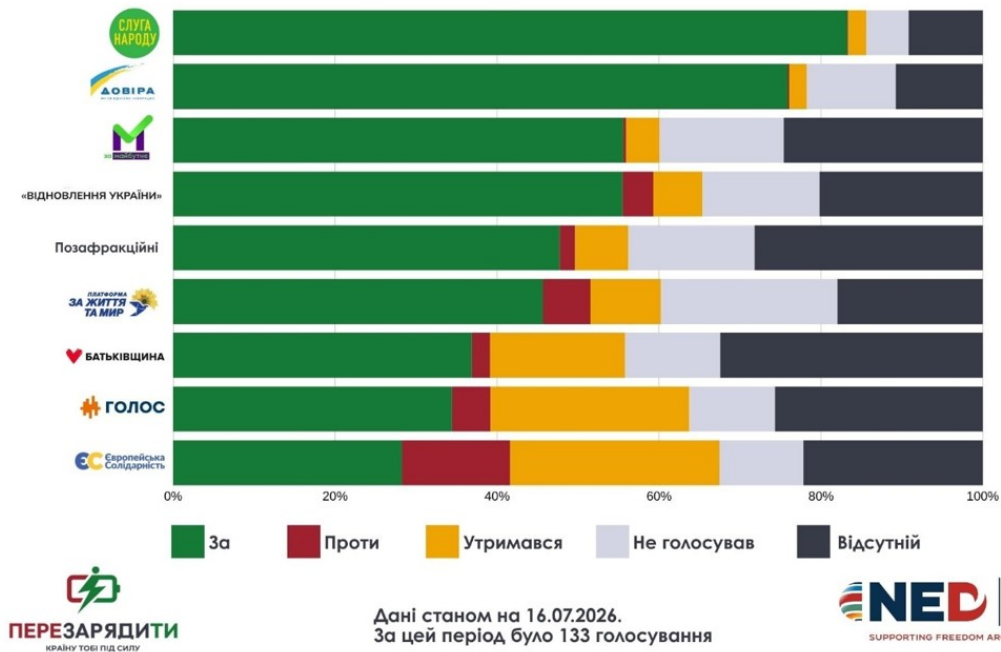

Народні депутати, які блокували трибуну під час голосування за ліквідацію незалежності антикорупційних органів

Важливо зауважити, що кадрові призначення залишаються чи не єдиними голосуваннями, коли опозиційні ЄС та «Голос» продовжують висловлюватися проти. А «слуги» навпаки голосують за призначення майже одноставно – 83,3% «за».

Це рекорд серед усіх типів голосувань і саме тут розкол між фракціями максимальний. Якщо слуги кадрові питання підтримують, то ЄС навпаки перебуває у найзапеклішій опозиції і дає лише 28,3% «за» і 13,4% «проти» – найвища частка відкритого «проти» будь-якої фракції на будь-якому типі голосувань за все скликання. Прикметно, що вихідці з забороненої партії ОПЗЖ, які створили депутатські групи, голосують за призначення охочіше за демократичну опозицію.

Кадрові питання. Як голосували фракції та групи?

Найбільш скандальним стала саме остання зміна уряду, коли зняли міністра оборони Федорова. Втім, показники голосування цього разу не були аномальними.

Хоча тут варто згадати, що під час цього призначення з'явилася нова форма протесту – заява про складання мандату як політичний крок. Народний депутат [Микола Потураєв](#) член політради партії, якого називали політтехнологом «Слуг народу», [написав](#) заяву про складання повноважень. Розуміючи політичну причину таких дій, колеги Потураєва і зі «Слуг народу», «Європейської солідарності», «Голосу» наголосили, що голосуватимуть «проти» і не дозволять Потураєву скласти мандат.

До речі, представники «Слуг народу» з 2022 року загалом менше голосують «проти», але все частіше не беруть участь в голосуванні – це може бути або мовчазний протест або саботаж, який дозволяє мінімізувати конфлікти всередині фракції. Для розуміння, кількість неголосувань у порівнянні із повоєнним періодом зростає з 5,9% до 19,9%. І це стосується не лише «Слуг народу».

Так, під час [розгляду](#) скандального проєкту Цивільного кодексу спікера Верховної Ради Руслана Стефанчука у першому читанні 45 нардепів просто не голосували, ймовірно, щоб не псувати стосунки зі спікером. Принаймні [Максим Павлюк](#), [Юлія Яцик](#), [Юлія Овчиннікова](#), [Артур Герасимов](#) та [Сергій Вельможний](#) за питання

порядку денного до і після голосували «за» або утримувалися, а за ключове питання – розгляд проекту Цивільного кодексу в першому читанні – просто не голосували. Проти проголосувало лише двоє парламентарок з «Голосу» – [Наталія Піпа](#) та [Інна Совсун](#). Ще 86 політиків взагалі були відсутні.

Але є мовчазний протест, який проявляється у неголосуванні, а є й відвертий саботаж у «Слугах народу». До числа таких саботажників входять політики, які мають, до прикладу, проросійські погляди. Вони або вдають відсутніх, або голосують проти, коли на розгляді такі важливі для нацбезпеки питання, як, до прикладу, заборона Російської православної церкви чи деколонізація. Так, обраний на Дніпропетровщині «слуга» [Роман Каптелов](#) голосував проти фінального кроку деколонізації – постанови щодо перейменування 333 населених пунктів. Саме цей народний депутат у фракції влади найбільше голосує проти – 73,7%.

«Слуги», які намагаються блокувати важливі для нацбезпеки питання, можуть просто виймати картки зі слотів і вдавати відсутніх.

Втім відсутність деяких депутатів на засіданнях Верховної Ради можна зрозуміти. Є політики, які стали на захист країни: [Роман Костенко](#) та [Роман Лозинський](#) з «Голосу», [Святослав Юраш](#) («Слуга народу»), [Сергій Рудик](#) (група «За майбутнє»). Чинна нардепка від ЄС [Яна Зінкевич](#) є незмінною командиркою та засновницею добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри».

Законодавча гілка влади на цьому році роботи вже не може спиратися на арифметику однієї фракції. Зрілим рішенням є інституціоналізація того, що й так відбувається вимушено щодня – широкої коаліції з опозиційними силами, з прозорими правилами вироблення й ухвалення законів замість щоразового «збирання голосів» під конкретне рішення.

**Оксана Ставнічук, інженерка даних та дослідницяка
журналістка, «Голка»**

Дослідження про роботу парламенту створене на основі відкритих даних, які [були систематизовані](#) у цифровому сервісі в рамках проєкту «Перезарядити країну тобі під силу», який підтримує NED.

Отримати доступ до цифрового сервісу, де містяться систематизовані дані, може кожен, направивши листа з проханням про доступ ngo.holka@gmail.com.

«Главком» виступає інформаційним партнером проєкту.

**Очільниця апарату
нового премєра
отримала на прощання
мільйон від Нафтогазу -
Підозра
»**

Від Андрій Мірошник

**На
прощання
мільйон
від
Нафтогазу
- Підозра**

🕒 SEP 6, 2026

**новии
Митний
кодекс у
першому
читанні**

Читання – Підозра

🕒 СЕР 6, 2026

мінцифри
Борняков
отримав
нову
посаду –
Підозра

🕒 СЕР 6, 2026

Цей
... Підозра
т вже не
впізнати.
Що
сталось з
Верховно
ю Радою
за сім

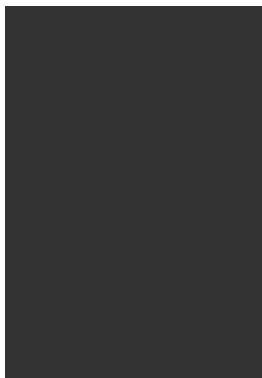
років без виборів - Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ

МІРОШНИК

За рекордні
сім років 71
народний
депутат
втратив
повноваження
, 47 округів
залишилися
без свого
представника
Парламент
заходить на
свій
рекордний
восьмий рік
роботи. За цей
час народні
депутати 2019
року...

**Очільниця
... Підозра
нового
премєра
отримала
на
прощання
мільйон
від
Нафтогаз
у -
Підозра**

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ

МІРОШНИК

27 липня

Катерина

Рудник

перейшла на

роботу в

Кабмін

Керівниця

Апарату

прем'єр-

міністра

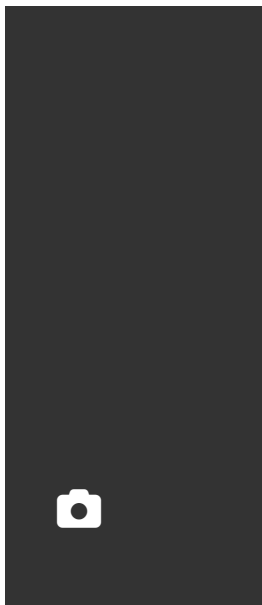
України

Катерина

Рудник

залежувала

...декларування
солідні
виплати з
попереднього
місця роботи.
Про це
повідомляє
«Главком» з
посиланням на
реєстр...

Парламен
... Підозра
комітет
рекоменд
ував
ухвалити
новий
Митний
кодекс у
першому

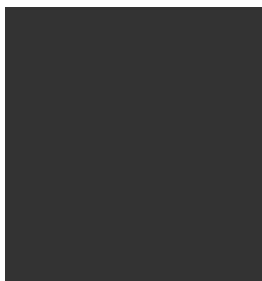
читанні - **Підозра**

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ

МІРОШНИК

Документ
наближає
українське
митне
законодавство
до стандартів
ЄС, однак
одну з
ключових
норм вирішили
переглянути
Парламентськ
ий Комітет з
питань
фінансів,
податкової та
митної
політики
рекомендував
Верховній Раді
ухвалити у
першому...

Ексзаступ
... Підозра
Мінцифри
Борняков
отримав
нову
посаду -
Підозра

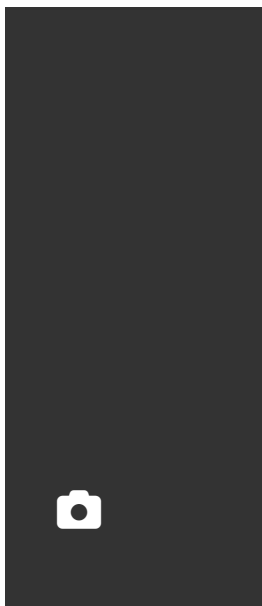
🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ

МІРОШНИК

Олександр
Борняков
фокусуватиме
ться на
залученні
інвестицій,
збільшенні
грантів та
експорті
українських
оборонних
технологій
Колишній
виконувач
обов'язків
міністра

цифрової
трансформації
України
Олександр
Борняков
повідомив, що
очолив
Наглядову
раду
державного
кластера
оборонних...

Несподіва
... Підозра
повернен
ня: Віктор
Ющенко
отримав
важливу
державну

посаду - Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ

МІРОШНИК

Колишній

глава держави

очолив

Наглядову

раду Музею

Голодомора та

опікуватиметь

ся

завершенням

його добудови

Третього

президента

України

Віктора

Ющенка

(2005–2010

рр.) обрали

головою

наглядової

ради

Національного

музею

Голодомора-

геноциду. Це

рішення

ухвалили...

Верховною
Радю за
сім років
без виборів
- Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ МІРОШНИК

прощання
мільйон
від
Нафтогазу
- Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ МІРОШНИК

читанні
кодекс у
першому
читанні -
Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ МІРОШНИК

Вершинею
отримав
нову
посаду -
Підозра

🕒 6 СЕРПНЯ, 2026

👤 АНДРІЙ МІРОШНИК

AgroDay - без цензури про головне

Інформація, що має значення

Copyright © 2026 | AgroDay.com.ua

[Головна](#) [Новини](#) [Політика](#) [Наші контакти](#)